

Az újkor és a felvilágosodás filozófiája I.

Szemelvények az újkor és a felvilágosodás filozófiájából

Varga Rita, Sós Csaba, Tánczos Péter

BTFI04MA

2ó,4kr, koll.

2013/2014 I. félév

A félév során az újkor és a felvilágosodás rendkívül gazdag és összetett filozófiai irodalmából a korszak néhány olyan részproblémáját fogjuk elemezni, amelyeket a 20-21. századi értelmezések újra aktualizáltak. Az eredeti kontextust szem előtt tartva mindenekelőtt azt vizsgáljuk meg, hogy ezek az adott korban sokszor perifériális kérdésfelvetések hogyan váltak korunk inspirációs forrásaivá. A kurzus előfeltételezi a korszak alapvető filozófiatörténeti ismereteit, ezekre építve kívánja interpretálni a választott problémametszeteket. Az órákon az alábbiakban megadott témákat mutatná be egy-egy oktató, melyeket minden esetben „műhelybeszélgetés”, a probléma közös megvitatása követne.

Tematika

Montaigne Erosz-felfogása (Sós Csaba)

A sztoikus halál-koncepció megjelenése Montaigne-nél (Varga Rita)

Spinoza: a gondolkodás felforgató jellege és állami jelentősége (Tánczos Péter)

Shaftesbury és Berkeley vitája: kedély, igazság, morál (Tánczos Péter)

A társadalmi integráció kérdése Hume esszéiben (Varga Rita)

A dialógus-forma szerepe Hume vallási tárgyú műveiben (Tánczos Péter)

„Hogyan is lehet valaki perzsa?” - Montesquieu idegenségképe (Varga Rita)

Diderot és az érzékszervek státusza (Sós Csaba)

Diderot a nőkről (Varga Rita)

Rousseau nyelvelmélete a francia posztmodern recepció tükrében (Sós Csaba)

Rousseau írásművészetének noetikus dimenziói (Tánczos Péter)

Sade újraértékelése a XX. században (Sós Csaba)

Jegyszerzés: órai részvétel és félévközi referátumok készítése a kötelező olvasmányokból (3db)

Kötelező olvasmányok

1. Montaigne, Michel Eyquem de: Három érintkezésről. In: Uő: *Esszék*. III. kötet. Pécs: Jelenkor, 2003. p.: 40-53.
2. Bacon, Francis: *Esszék avagy tanácsok az okos és erkölcsös életre*. Bp.: Európa, 1987. p.: 5-57.
3. Descartes, René: A lélek szenvedélyei. In: Uő: *A lélek szenvedélyei és más írások*. Bp.: L'Harmattan, 2012. p.: 53-168.

4. Spinoza, Baruch: Tanulmány az értelem megjavításáról és az útról, amelyen az értelem legjobban vezethető a dolgok igaz megismeréséhez. In: Uő: *Ifjúkori művek*. Bp.: Akadémiai, 1985. p.: 97-134.
5. Locke, John: *Levél a vallási türelemről*. Bp.: Akadémiai, 1982.
6. Hume, David: Az eredeti szerződésről. In: *David Hume összes esszéi*. II. kötet. Bp.: Atlantisz, 1994. p.: 225-246.
7. Rousseau, Jean-Jacques: Erkölcsi levelek. In: Uő: *Értekezések és filozófiai levelek*. Bp.: Magyar Helikon, 1978. p.: 271-315.